

OBSAH

I. Analytická část

1. Stručná charakteristika přírodních podmínek antropogenně postižené Chomutovsko – ústecké oblasti	9
1.1 Rozloha řešeného území	9
1.2 Přírodní podmínky	9
1.2.1 Geologické a geomorfologické podmínky	9
1.2.2 Klimatické poměry	10
1.2.3 Hydrologické poměry	11
1.2.4 Půdní poměry	13
1.3 Vliv těžby uhlí na krajinu a stav rekultivací	14
1.3.1 Hydrické rekultivace a revitalizace	15
2. Vývoj stavu životního prostředí	17
3. Brownfieldy	19
3.1 Brownfieldy v severních Čechách	20
4. Socioekonomická charakteristika	22
4.1 Základní údaje	22
4.2 Obyvatelstvo	22
4.3 Zaměstnanost a nezaměstnanost	23
4.4 Průmysl	23
4.5 Zemědělství	24
5. Půdní fond	25
5.1 Struktura půdního fondu	25
5.1.1 Vybrané kategorie zemědělského půdního fondu	26
5.1.2 Zemědělské využití půd	27
5.2 Ohrožení půdního fondu erozí	29
5.2.1 Vodní eroze	29
5.2.2 Větrná eroze	31
5.3 Pozemkové úpravy	32
6. Lesy v severních Čechách	33
6.1 Porosty v pánevní oblasti a Českém středohoří	35
7. Stav zemědělství v Chomutovsko – ústecké oblasti	35
7.1 Vývoj zemědělství v Ústeckém kraji	35
7.2 Vyhodnocení zemědělského potenciálu postižené oblasti podle jednotlivých regionů	38
8. Konvenční způsob hospodaření a jeho vliv na využívání krajiny a složky životního prostředí	46
9. Analýza hlavních problémů hospodaření v antropogenně postižené Chomutovsko – ústecké oblasti	49

II. Návrhová část

10. Úvod k návrhové části	52
10.1 Současné postavení zemědělství v ekonomice státu jako výchozí předpoklad pro zpracování návrhu	52

11. Zásady a formy trvale udržitelného hospodaření v krajině	53
11.1 Ekologická východiska v zemědělství	53
11.2 Přechod od konvenčního způsobu hospodaření k ekologicky orientovaným systémům	55
11.2.1 Cíle integrované rostlinné produkce	55
11.2.2 Principy integrované produkce	55
11.2.3 Hlavní úkoly integrované produkce	55
11.2.4 Systémy s nízkými vstupy	56
11.2.5 Zemědělské systémy s trvale udržitelnou orientací	56
12. Agroenvironmentální opatření ve vztahu k okresům Chomutov, Most, Teplice a Ústí n.L.	58
12.1 Problematika agroenvironmentálních opatření obecně	58
12.2 Postupy šetrné k životnímu prostředí	59
12.2.1 Ekologické zemědělství	59
12.2.2 Integrovaná produkce	63
12.3 Ošetřování travních porostů	64
12.4 Podopatření - Péče o krajinu	69
13. Program obnovy venkova – (EAFRD) – Dotační politika	73
13.1 Produkce speciálních plodin	74
13.2 Nepotravinářská produkce	74
13.3 Ekologické zemědělství	74
13.4 Obecná podpora zemědělského podnikání	75
14. Možnosti získávání energie a biomasy z agroekosystémů	75
14.1 Biomasa a její charakteristika	75
14.2 Způsoby využití biomasy k energetickým účelům	76
14.3 Energetické využití biomasy	77
14.4. Formy biomasy využitelné k energetickým účelům	78
14.5. Energetické rostliny	79
14.5.1. Základní informace	79
14.5.2. Jednoleté rostliny pro využití v energetice	80
14.5.3. Rostliny víceleté a vytrvalé	84
14.5.4. Planě rostoucí druhy rostlin	87
14.5.5. Trávy pro energetické využití	87
14.6 Zpracování rostlin na fytopalivo	88
14.7 Dendromasa a její využití	89
14.7.1. Využitelnost dendromasy jako paliva	89
14.7.2 Energetické lesy	93
14.8 Procesy přeměny biomasy v energii	96
14.8.1 Spalování biomasy	96
14.8.2 Problematika spalování slámy	96
14.8.3. Biochemická přeměna biomasy	97
14.8.4 Bionafta	100
14.8.5 Biomaziva	101
14.8.6 Bioetanol	101
14.8.7 Další možnosti využití biomasy	102
15. Návrh na rozdělení a využití území antropogenně postižené oblasti podle úrodnosti půdy, nadmořské výšky, geomorfologických, půdních a klimatických poměrů	103
15.1: Údolní a produkční území - I. podoblast	103
15.2: Hory a podhory - II. podoblast	107

15.3: Specifická oblast, s vyšší antropogenní zátěží - III. podoblast	110
16. Praktické možnosti uplatnění multifunkčního hospodaření v Chomutovsko - ústecké oblasti	111
17. Závěr	113
18. Přehled použité literatury	114
19. Přílohy	120
19.1 Podkrušnohorské technické muzeum	120
19.2 Rekultivační park Velebudice	121
19.3 Exkurzní trasy	121
19.3.1 Krušnohorská hřebenovka	121
19.3.2 Středním Poohřím	122
19.3.3 Povodím Bíliny	122
19.3.4 Po stopách obnovy lesů Krušných hor	123